

PAZIŅOJUMS PRESEI Nr. 110/24

Luksemburgā, 2024. gada 11. jūlijā

Tiesas spriedums apvienotajās lietās C-554/21 | HANN-INVEST, C-622/21 | MINERAL-SEKULINE un C-727/21
| UDRUGA KHL MEDVEŠČAK ZAGREB

Tiesiskums: par lietas iznākumu jālemj tikai tās iztiesāšanas sastāvam

Jebkāda iztiesāšanas sastāvam nepiederošu personu nepamatota iejaukšanās ir jāizslēdz

Tiesas iekšējam procesuālajam mehānismam, kura mērķis ir nepieļaut judikatūras atšķirības vai novērst tās un tādējādi nodrošināt tiesisko drošību, kas ir tiesiskuma principa neatņemama sastāvdaļa, jāatbilst prasībām, kuras saistītas ar tiesu varas neatkarību. It īpaši – vienīgi iztiesāšanas sastāvam, kas izskata lietu, jāpieņem galīgais nolēmums. Jebkāda iztiesāšanas sastāvam nepiederošu personu nepamatota iejaukšanās ir jāizslēdz.

Horvātijas otrās instances tiesās visi iztiesāšanas sastāva pieņemtie nolēmumi, pirms konkrēto nolēmumu formāli var uzskatīt par pieņemtu un izsniegt lietas dalībniekiem, jānodod attiecīgās tiesas reģistrācijas tiesnesim.

Reģistrācijas tiesnesi ieceļ attiecīgās tiesas priekšsēdētājs. Praksē viņam ir pilnvaras apturēt sprieduma pasludināšanu un dot norādījumus iztiesāšanas sastāviem. Lietas dalībniekiem nav zināms par reģistrācijas tiesneša iesaistīšanos lietā, kā arī nav zināms viņa vārds.

Ja iztiesāšanas sastāvs neievēro reģistrācijas tiesneša norādījumus, viņš var lūgt sasaukt nodaļas sanāksmi. Šajā sanāksmē var pieņemt "juridisku nostāju", kas ir saistoša visiem nodaļā ietilpstošajiem iztiesāšanas sastāviem. Attiecīgajam iztiesāšanas sastāvam, kurš jau ir beidzis apspriedes, vajadzības gadījumā jāgroza tā jau pieņemtais tiesas nolēmums.

Kā norādījusi Horvātijas Augstā komercietu tiesa, šis procesuālais mehānisms līdz šim bija pamatots ar nepieciešamību nodrošināt judikatūras saskaņotību. Tā kā minētajai tiesai radās šaubas par šī mehānisma saderību ar Savienības tiesībām un it īpaši tiesiskuma principu¹, tā vērsās Tiesā.

Tiesa atbild, ka Savienības tiesības liedz valsts tiesībās paredzēt tādu valsts tiesas iekšēju mehānismu, atbilstoši kuram:

- tiesas nolēmumu, ko pieņēmis lietu izskatošais iztiesāšanas sastāvs, lietas dalībniekiem, pabeidzot attiecīgo lietu, var nosūtīt **tikai tad**, ja minētā nolēmuma saturu ir apstiprinājis reģistrācijas tiesnesis, kurš neietilpst šajā iztiesāšanas sastāvā;
- šīs tiesas nodaļas sanāksmē, pieņemot "juridisku nostāju", lietu izskatošajam iztiesāšanas sastāvam var pieprasīt grozīt tā iepriekš pieņemtā tiesas nolēmuma saturu, lai gan šajā nodaļas sanāksmē piedalās arī tiesneši, kas neietilpst šajā iztiesāšanas sastāvā, kā arī attiecīgā gadījumā personas, kuras nav attiecīgās tiesas locekļi, un lietas dalībniekiem šajā sanāksmē nav iespējas paust savus argumentus.

Piekluves nodrošināšana neatkarīgai un tiesību aktos noteiktai tiesai nozīmē, **ka vienīgi lietu izskatošais iztiesāšanas sastāvs pieņem galīgo nolēmumu. Lai izslēgtu personu, kas neietilpst iztiesāšanas sastāvā, nepamatotu iejaukšanos procesā, kurā lietas dalībniekiem nebija iespējas paust savus argumentus,**

iztiesāšanas sastāvu izveidei jābūt piemērojamiem pārskatāmiem un attiecīgajām personām zināmiem noteikumiem.

Tomēr procesuālais mehānisms – atbilstoši kuram, lai nepieļautu judikatūras atšķirības vai novērstu tās un tādējādi nodrošinātu tiesiskuma principam raksturīgo tiesisko drošību, tiesas tiesnesim, kas neietilpst kompetentajā iztiesāšanas sastāvā, ir ļauts nodot lietu izskatīšanai šīs tiesas paplašinātam iztiesāšanas sastāvam – ir pieļaujams ar nosacījumu, ka 1) sākotnēji norīkotais iztiesāšanas sastāvs vēl nav uzsācis lietas apspriedi, 2) apstākļi, kādos var veikt šādu lietas nodošanu, ir skaidri norādīti piemērojamajos tiesību aktos un 3) šāda lietas nodošana neliedz attiecīgajām personām iespēju piedalīties šajā paplašinātajā iztiesāšanas sastāvā notiekošajā tiesvedībā.

PIEZĪME. Ar lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu dalībvalstu tiesas lietas iztiesāšanas gaitā var uzdot Tiesai jautājumus par Savienības tiesību interpretāciju vai Savienības akta spēkā esamību. Pašu pamatlietu Tiesa neiztiesā, taču valsts tiesai tā ir jāatrisina atbilstīgi Tiesas nolēmumam. Šis nolēmums ir vienlīdz saistošs arī citām dalībvalstu tiesām, ja tām jāatrisina līdzīga problēma.

Neoficiāls dokuments plašsaziņas līdzekļu vajadzībām, kas Tiesai nav saistošs.

[Sprieduma pilnteksts un rezumējums \(ja tāds ir\)](#) tiek publicēti CURIA tīmekļvietnē sprieduma pasludināšanas dienā.

Kontaktpersona presei: *Stefaan van der Jeught* ☎ (+352) 4303 2170.

Palieciet ar mums!

¹ Tas citstarp ietver tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā, pamattiesības uz lietas taisnīgu izskatīšanu, tiesnešu neatkarību, sacīkstes principu un piekļuvi tiesību aktos noteiktai tiesai.